

LOKALE VERKIEZINGEN

14 OKTOBER '18

Op 14 oktober 2018 zijn het lokale verkiezingen in Vlaanderen. Naar aanleiding daarvan wil Zorgnet-Icuro de zorgvoorzieningen, de lokale besturen, collega-actoren, burgers én cliënten initiëren, uitdagen, stimuleren en motiveren tot dialoog. Die dialoog start cruciaal lokaal!

Lokale besturen en zorgvoorzieningen: partners in zorg en welzijn

De Vlaamse overheid keurde recent het 'ontwerp van decreet lokaal sociaal beleid' goed. Dat decreet wil lokale besturen ondersteunen en aanmoedigen om een gedragen en doordacht lokaal sociaal beleid uit te werken, om duidelijke keuzes te maken in zorg en welzijn. Want ook na de integratie van het OCMW in het lokaal bestuur moet dit deel uitmaken van een lokaal beleid voor alle burgers, ook zij met zorgnoden. Cliëntgericht, inclusief en integraal.

Zorgnet-Icuro verenigt meer dan 775 erkende Vlaamse zorgvoorzieningen in de social profit. Die zorgvoorzieningen willen over het lokale sociale beleid in hun gemeente **in dialoog gaan** met de lokale besturen. Onze zorgorganisaties werken al jaren aan lokaal verankerde en verbindende zorg, aan de ondersteuning van kwetsbare personen. Het zijn experts met kennis van zaken die kunnen helpen om zorgnoden te detecteren en daarop kwaliteitsvolle antwoorden te formuleren. Zorgvoorzieningen en lokale besturen zijn met andere woorden **partners** in zorg en welzijn, nu, tijdens en vooral na de verkiezingen. We zijn voorstander van een gezamenlijk sociaal ondernemerschap, met oog voor elkaars eigenheid, capaciteiten, verantwoordelijkheden, verplichtingen en potentieel.

Een lokaal sociaal beleid zal altijd ingebed en verweven zitten in een ruimer eerstelijns-, een Vlaams en federaal beleid. Die verbindingen zijn cruciaal. Het is aangewezen om onze competenties te bundelen, om ze op die manier efficiënter, sneller en meer onderbouwd ter beschikking te stellen van de lokale besturen. Concreet streven we naar de oprichting van lokale zorg- en welzijnsplatformen.

Draagvlak en afstemming

Elke gemeente legt lokale accenten. Die kunnen wisselen met bestuurlijke veranderingen of

beleidscycli. De zorgvoorzieningen vormen een **element van continuïteit** en staan garant voor een langetermijnvisie. Dat is in de eerste plaats in het belang van de cliënt en de burger. Als partners in zorg kunnen de zorgorganisaties in elke gemeente mee bouwen aan die stabiliteit. Op die manier kunnen we samenwerken aan een echt gedragen lokaal sociaal beleid. Voor de zorgvoorzieningen is het belangrijk om zicht krijgen op de lokale impact van de nakende fusie van gemeenten en OCMW's, op de bovenlokale en intergemeentelijke ambities en beleidsdoelstellingen.

Lokale besturen maken allemaal keuzes in zorg en welzijn. Zorgnet-Icuro vraagt dat die keuzes gebaseerd zijn op een transparante analyse van de lokale behoeften, en dat vervolgens wordt gezocht naar dialoog en draagvlak bij alle lokale actoren en aanbieders. Kwaliteits- en evaluatiecriteria dienen de gedragenheid van het lokaal sociaal beleidsplan te toetsen. Een heldere communicatie naar alle betrokken actoren en de burgers is cruciaal. De scheiding van de rollen tussen regisseur en zorgactor in het lokaal sociaal beleid moet voldoende zijn.

Buurtzorg en geïntegreerd breed onthaal

Zorg en welzijn 'vermaatschappelijkt'. Dichter naar de cliënt, naar zijn 'thuis' en omgeving. Cliënten en hun mantelzorgers willen hun zorg mee in handen nemen, keuzes kunnen hebben en keuzes kunnen maken. Professionele inspanningen en de kracht van mantelzorgers en vrijwilligers vinden elkaar vaak eerst daar; in een buurt, in een wijk, thuis. Zorgnet-Icuro en zijn voorzieningen zien het als hun taak om die initiatieven (mee) te ondersteunen. De zorgvoorzieningen willen ontmoetingsplaatsen zijn, hun infrastructuur ter beschikking stellen, vorming en verbinding bieden, fungeren als back-up en innovatiecentrum, zorg op maat bieden.

Het decreet lokaal sociaal beleid wijst een belangrijke rol toe aan het geïntegreerd breed onthaal,

als een kennisplatform en draaischijf voor het sociaal werk. Zorgnet-Icuro vraagt dat de lokale zorgaanbieders, die veel ervaring hebben in het beantwoorden van vragen en het gepast doorverwijzen, hierin betrokken worden als volwaardige partners.

Een stimulerend kader voor werkgeverschap

Zorgvoorzieningen zijn een belangrijke werkgever in je stad of gemeente. De sociale ondernemers rekenen meer dan ooit op een faciliterend en stimulerend lokaal beleidskader. We rekenen op het faciliteren van publiek-private samenwerking, waarbij we streven naar duurzame en evenwichtige partnerschappen, met onder meer aandacht voor de financiering van de pensioenlasten van het statutair personeel. Door het krijgen van die kansen kunnen we zelf ook kansen en mogelijkheden bieden aan cliënten, aan burgers en aan de lokale samenleving. Zorgaanbieders variëren naar rechtspersoonlijkheid en 'organisatieachtergrond'. Zorgnet-Icuro pleit voor eenzelfde 'level playing field' inzake middelen, kwaliteit, governance en ondernemerschap. Die evenwaardigheid maakt het mogelijk dat onze tijd, middelen en mensen meer rechtstreeks, sneller en directer gaan naar de juiste mensen, de juiste zorgvragen en de juiste initiatieven.

Hoe treed ik als zorgvoorziening in dialoog met mijn lokaal bestuur?

Cruciaal Lokaal biedt je een leidraad om je plaats, rol en verantwoordelijkheden als lokale actor, co-creator, ondernemer en expert op vlak van zorg en welzijn te duiden in de gesprekken met lokale besturen en met hen in dialoog te gaan. Zo willen we mee vorm te geven aan het lokaal sociaal beleid.

De welzijns- en gezondheidssector is volop in beweging: het woonzorgdecreet wordt herschreven, het belang van buurtzorg neemt toe, het lokaal sociaal beleid en het geïntegreerd breed onthaal krijgen vorm, de eerstelijnszorg wordt gereorganiseerd, de fusie van OCMW's en gemeenten komt eraan, de geestelijke gezondheidszorg wordt preventiever en laagdrempeliger, meer ambulante en dus meer lokale, er is meer aandacht voor inclusie en integratie... Die evoluties doen het lokale beleidsniveau aan belang toenemen. Rollen en posities worden herschreven, ontwikkelingen versterken elkaar of zijn complementair, al of niet tegenstrijdig.

In de ontwikkeling van dit vernieuwd lokaal sociaal beleid zijn zorgactoren een belangrijke partner. Zorgnet-Icuro wil je dan ook aanmoedigen om hierover in gesprek te gaan met lokale beleidsmakers. Nu, tijdens en vooral na de verkiezingen. De **checklist voor lokale dialoog** biedt je een hulpmiddel om tijdig zicht te krijgen op de huidige én toekomstige visie en ambities op het vlak van zorg, welzijn, wonen, buurt, werk, vrijetijd, inclusie, integratie... De checklist is uiteraard generiek. Je kan hem aanpassen en aanvullen in functie van de politieke constellatie, noden en lokale speerpunten.*

** Ook interessant voor lokaal debat en dialoog: www.hallopolitici.be: "Hallo politici is een platform waar je in dialoog kan treden met de politici die je vertegenwoordigen. Je kan hun een vraag stellen en een vraag die al werd gesteld, steunen (op de site zelf of door een vraag te delen op Twitter en/of Facebook). Als een vraag voldoende steun krijgt, brengen de initiatiefnemers (De Wakker Burger VZW) de politici in kwestie hiervan op de hoogte en vragen ze hen om een antwoord te geven. Tot slot kan je ook allerlei informatie over hen opzoeken. Zo maakt het platform een kwaliteitsvolle interactie mogelijk tussen burger en politici en biedt de site meer transparantie over de politiek".*

CHECKLIST VOOR LOKALE DIALOOG

AMBITIES?

- Wat wil de gemeente/stad op korte termijn realiseren op vlak van zorg – welzijn – wonen – buurt – vrijetijd – inclusie – integratie voor burgers in een kwetsbare positie?
- Vind je dat je gemeente/stad nog eigen voorzieningen moet uitbaten of is uitbesteden aangewezen?
- Welke bovenlokale initiatieven of samenwerkingen op vlak van zorg en welzijn staan op stapel? Waaraan is er volgens jou nood?
- Welke noden worden volgens jou momenteel niet of onvoldoende ondervangen, welke doelgroepen zie je als prioriteit?
- Hoe kan het lokale beleid bijdragen aan een positieve kijk op kwetsbare burgers (ouderen, zieken, personen met een beperking ...)?
- Hoe geef je invulling aan het begrip “gezonde gemeente”?

BETAALBAARHEID?

- Hoe sta je tegenover een marktgerichte benadering van de zorg?
- Welke maatregelen zal je lokaal niveau nemen om de zorg voor elke inwoner betaalbaar te houden/maken?
- Wat denk je over de onderhoudsplicht?
- Welke maatregelen zal je op lokaal niveau nemen om kwetsbare mensen meer te integreren? Veelal gaat die kwetsbaarheid gepaard met beperkte eigen financiële middelen.

WONEN?

- Welke maatregelen zal je nemen om mensen zo lang mogelijk thuis te laten wonen?
- Wil je vanuit ruimtelijke ordening specifieke samenlevingsvormen ondersteunen?
- Welke maatregelen zal je op lokaal niveau nemen om aan kwetsbare mensen, bijvoorbeeld personen met een beperking of psychiatrische problematiek, een betaalbare en kwaliteitsvolle woonst te garanderen?

VRIJETIJD – INCLUSIE?

- Welke initiatieven wil je nemen of ondersteunen, zodat ook kwetsbare mensen aansluiting vinden in je gemeente /stad?
- Welke initiatieven wil je of ondersteunen, zodat ook eenzame of geïsoleerde burgers aansluiting vinden in je gemeente /stad?

INSPRAAK EN PARTICIPATIE?

- Hoe wil je het toekomstig lokaal sociaal beleid vorm geven? Hoe wil je de participatie van zorg- en welzijnsactoren en -organisaties verzekeren?
- Hoe ziet je lokale afdeling de rol en invulling van de Zorgraad?
- Welke rol wil je gemeente/stad opnemen in het ondersteunen van de samenwerking tussen de eerstelijnsactoren?
- Welke impact zal de fusie van het OCMW en gemeente volgens jou hebben op de visie en langetermijnplanning op vlak van zorg en welzijn?
- Hoe zie je de evolutie van het geïntegreerd breed onthaal in je stad/gemeente? Welke rol zie je voor de gemeente/stad? Welke rol zie je voor zorgactoren?
- Hoe worden volgens jou lokale noden best gedetecteerd en geanalyseerd?
- Zorgvragers dienen voor een gepast antwoord op hun zorgvraag doorverwezen te worden naar het hele zorgaanbod en niet enkel naar de eigen actoren van de gemeente/stad. Is het ruime social-profit zorgaanbod je voldoende bekend?

zorg net

ICURO

Zorgnet-Icuro groepeert ruim 775 erkende, Vlaamse zorgorganisaties: uit de social profit: algemene ziekenhuizen, initiatieven uit de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg. Samen stellen onze leden ongeveer 129.000 personeelsleden tewerk. We onderschrijven de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen. We keren geen winst uit aan aandeelhouders, maar investeren maximaal in de continuïteit, de duurzaamheid en de kwaliteit van de zorg.